Vrijwilligersbeleid in Arnhem

GEMEENTE Arnhem

Voorwoord

Arnhem telt vele, vele vrijwilligers. Hun werk is niet altijd even zichtbaar, maar de impact ervan is enorm. Zonder al deze mensen valt onze stad om. Buurthuizen, sportclubs, geloofsgemeenschappen, evenementen, de voedselbank. Het zou er allemaal niet zijn zonder vrijwilligers die alles draaiende houden. In roerige tijden zijn zij de kurk waar onze stad op blijft drijven. In rustige tijden zijn zij de kracht die ervoor zorgt dat we vooruit blijven gaan.

Toch hebben we niet altijd door hoe belangrijk onze vrijwilligers zijn. Misschien nemen we ze soms zelfs een klein beetje voor lief. Zoals ze dat zelf ook vaak doen. Want al zijn er vrijwilligers in alle soorten en maten, één ding hebben ze gemeen: hun inzet voelt voor hen als vanzelfsprekend. Klaarstaan voor je medemens, je vereniging, je ‘cluppie’: dat doe je gewoon. Terwijl het allesbehalve vanzelfsprekend is. Juist het doodgewone kan heel bijzonder zijn. Of het nu gaat om jongeren die zich inzetten voor hun wijk, het barpersoneel op de sportclub of de hulpverleners bij het Rode Kruis, er is niks mooiers dan je inzetten voor de samenleving zonder daar iets voor terug te verwachten.

Een klein gebaar van een vrijwilliger kan zorgen voor groot geluk. Eén vrijwilliger kan voor iemand een wereld van verschil maken. En samen maken al deze vrijwilligers een hele andere wereld. Een sterk, verbonden en zorgzaam Arnhem. Een plek waar iedereen kan meedoen en zich gehoord en gewaardeerd voelt. Een Arnhem waar je erop kunt rekenen dat er altijd iemand is die voor je klaarstaat.

Maar waar Arnhem rekent op haar vrijwilligers, moeten onze vrijwilligers ook op ons kunnen rekenen. Het contact, de zorg en het plezier dat zij brengen vormen een belangrijke basis voor het welzijn van onze inwoners. Vrijwilligers kunnen zelfs voorkomen dat iemand een beroep moet doen op de zorg.

Als gemeente willen we graag een actieve rol innemen als het gaat om vrijwilligerswerk in onze stad. Daarom zijn we aan de slag gegaan met een nieuw vrijwilligersbeleid. In dit beleid leest u hoe we er samen met organisaties in de stad voor zorgen dat vrijwilligers zich met plezier in blijven zetten voor onze stad. Nu en in de toekomst. Want Arnhem zou Arnhem niet zijn zonder haar vrijwilligers.

Mark Lauriks
Wethouder

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1. De vrijwilliger 6
2. Rol gemeente 10
3. Waar zetten we op in? 12
4. Tot slot 18

1. De vrijwilliger

In een tijd waarin de samenleving steeds complexer en veeleisender wordt, spelen vrijwilligers een onmisbare rol in het welzijn en de cohesie van onze gemeenschap. Ze vormen een belangrijk onderdeel van de sociale infrastructuur.

Vrijwilligers zetten zich belangeloos in voor de medemens, de buurt en diverse organisaties, en dragen daarmee bij aan een leefbare en veerkrachtige gemeenschap. Hun inzet varieert van het ondersteunen van kwetsbare groepen, zoals ouderen en kinderen, tot het organiseren van culturele en sportieve activiteiten die onze gemeente tot een bruisende plek maken.

Het werk van vrijwilligers biedt niet alleen directe hulp en ondersteuning, maar creëert ook een netwerk van solidariteit en verbondenheid. In tijden van nood en tegenslag kunnen we rekenen op de steun en toewijding van deze mensen die zonder aarzeling klaarstaan om een helpende hand te bieden. Vrijwilligerswerk versterkt de sociale cohesie, bevordert wederzijds begrip en draagt bij aan een inclusieve samenleving waarin iedereen zich gehoord en gewaardeerd voelt.

Rol van de vrijwilliger

De rol van de vrijwilliger is daarmee uniek en krachtig tegelijk. Een vrijwilliger staat op gelijke hoogte en is geen betaalde professional of hulpverlener. Vanuit deze positie samen met het motto ‘de juiste vrijwilliger op de juiste plek’, fungeert de vrijwilliger meer dan ooit als brug tussen het perspectief van de inwoners versus systemen en instituties.

Vrijwilligers doen vrijwilligerswerk overigens ook voor zichzelf. Het maakt hen blij hun eigen talenten in te zetten voor een ander of een goed doel, zich te ontwikkelen, van betekenis te zijn. De kennis en ervaring van vrijwilligers zelf is onmisbaar. Hun expertise, netwerk en kwaliteit is van grote meerwaarde en dit wordt vaak nog onderschat.

Vrijwilligerswerk biedt mensen daarbij de kans om nieuwe vaardigheden te leren en bestaande vaardigheden te verbeteren. Dit kan hen helpen bij hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. Het is veel meer dan het helpen van de ander, of mede-inwoners in een kwetsbare positie. Vrijwilligerswerk doe je niet alleen om te helpen maar vrijwilligers hebben een motivatie om zich op een bepaalde manier in te willen zetten. Vrijwilligers zijn trots op het vrijwilligerswerk dat ze doen!

Om dit alles te beschermen, ondersteunen en versterken vraagt dat een actieve rol van de gemeente Arnhem, waarin wij het vrijwilligerswerk stimuleren en waarderen. Wij kiezen met dit vrijwilligersbeleid om die rol in te nemen, en waarbij we die al innemen voort te zetten, samen met onze partners.

Definitie vrijwilligerswerk

Het is goed om te definiëren wat vrijwilligerswerk is. Vrijwilligerswerk is ‘werk dat men onbetaald en onverplicht doet, voor anderen of voor de samenleving’:

- het werk is in het algemeen belang of in een bepaald maatschappelijk belang;
- vrijwilligerswerk heeft geen winstoogmerk, is meestal onbetaald;
- het werk kost de arbeidsmarkt geen banen en komt niet in de plaats van een betaalde baan.

Dit vrijwilligersbeleid is gericht op vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties en niet op mantelzorg. Mantelzorg is geen vrijwilligerswerk. Mantelzorg en vrijwilligerswerk verschillen in context en betrokkenheid. Mantelzorg is een specifieke vorm van informele zorg, langdurig en intensief, vaak door naasten zoals partners, kinderen of ouders. De mantelzorger heeft al een persoonlijke band met de zorgontvanger [1].

Trends en ontwikkelingen

In Nederland is vrijwilligerswerk volop in ontwikkeling en zien we een aantal duidelijke trends. Deze trends hebben belangrijke implicaties voor het gemeentelijk beleid en vragen beleidsaanpassingen. Door deze trends en hun implicaties serieus te nemen, te verwoorden in een helder beleid (waar zetten we op in), kunnen we als gemeente een stimulerend klimaat creëren voor vrijwilligerswerk, wat bijdraagt aan een meer betrokken, inclusieve en veerkrachtige stad.

Een van de opvallendste trends is de verschuiving van langdurige, vaste vrijwilligersfuncties naar flexibeler en kortstondiger vrijwilligerswerk. Veel mensen willen graag bijdragen aan hun omgeving en de mensen om hen heen, maar willen zich niet voor langere tijd vastleggen. Dit heeft geleid tot de opkomst van projecten en evenementen waarvoor vrijwilligers zich op incidentele basis kunnen inzetten.

---

1 *Het beleid voor mantelzorg zal via afzonderlijke beleidsnotitie ter besluitvorming worden aangeboden.*

Daarnaast is er een groeiende nadruk op digitale vaardigheden binnen het vrijwilligerswerk. Organisaties maken steeds vaker gebruik van digitale platforms voor werving, communicatie en coördinatie van vrijwilligers.

Dit maakt het makkelijker om vrijwilligers te matchen met passende taken en om flexibel in te spelen op hun beschikbaarheid. De (nieuwe) online platforms (die vooral matchen) blijken echter niet altijd zo effectief te zijn als gedacht of worden te weinig gebruikt (vooral als er meerdere zijn). En dat persoonlijk contact, in de wijk, in de stad of via via, toch echt nog het beste werkt. De vrijwilligers zelf blijven de beste ambassadeurs, zij kunnen door hun ervaring anderen enthousiast maken, meer dan een (online) vacature of tekst dat kan. Kortom, beide methoden, online en persoonlijk, kunnen en moeten elkaar goed aanvullen.

Een andere belangrijke ontwikkeling is de diversificatie van de vrijwilligersgroep. Steeds meer jongeren, mensen met verschillende culturele achtergronden en senioren vinden hun weg naar vrijwilligerswerk. Dit brengt een breder scala aan talenten en perspectieven binnen organisaties, wat bijdraagt aan innovatie en effectiviteit. Daarbij is er sprake van groeiende aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling van vrijwilligers. Organisaties investeren steeds vaker in training en begeleiding, wat niet alleen de kwaliteit van het vrijwilligerswerk ten goede komt, maar ook de tevredenheid en motivatie van de vrijwilligers verhoogt.

Bovendien zien we een toename van samenwerkingsverbanden tussen vrijwilligersorganisaties, bedrijven en de gemeente. Deze publiek-private partnerschappen zorgen voor meer middelen en expertise, en maken het mogelijk om grotere maatschappelijke vraagstukken gezamenlijk aan te pakken.

Ook worden we geacht zo lang mogelijk thuis te wonen, waardoor de vraag naar mantelzorg automatisch toeneemt. Het direct gevolg is dat er minder tijd en ruimte is om je vrijwillig in te zetten op een andere manier. Daarbij is er sprake van een historisch krappe arbeidsmarkt. Nog nooit waren er zoveel Nederlanders aan het werk. Dit beperkt de mogelijkheden tot het doen van vrijwilligerswerk ook vaak.

Nederland heeft een goede infrastructuur voor vrijwilligerswerk maar het tekort aan vrijwilligers of de beleving daarvan is en blijft actueel. De crux is dat je als organisatie of initiatief voldoende opties moet hebben die aansluiten bij de behoefte van ‘de’ vrijwilliger. Behoeften die aan veranderingen onderhevig zijn. Organisaties die meebewegen met de markt, die goed weten wat voor soort mens (vrijwilliger) bij hen past én waar deze persoon zelf naar op zoek is, hebben veel minder last van schaarste.

Het voorgaande geeft aan dat het vrijwilligerswerk in Nederland dynamisch is en mee evolueert met de behoeften en verwachtingen van de samenleving, waarbij flexibiliteit, digitalisering, diversiteit, samenwerking en persoonlijke ontwikkeling centraal staan. Dit alles vraagt een actieve rol van de gemeente Arnhem, waarin wij het vrijwilligerswerk stimuleren en waarderen. Een rol die we nu ook al hebben en graag willen voortzetten, samen met onze partners.

Cijfers vrijwilligers landelijk en in de gemeente Arnhem

Landelijk gezien was in 2021 38,9 procent van de Nederlanders actief als vrijwilliger. In 2023 gaf bijna 49 procent van de Nederlandse bevolking van 15 jaar of ouder aan zich in de afgelopen twaalf maanden ten minste één keer vrijwillig te hebben ingezet voor een organisatie of vereniging. Het percentage vrijwilligers is weer toegenomen ten opzichte van de coronajaren, toen gemiddeld 41 procent vrijwilligerswerk (gemiddelde van de Coronajaren 2020-2022) deed. We zien dat vrijwilligerswerk nu terug is op het niveau van voor corona. Dit blijkt uit de laatste cijfers van het CBS.

Ontwikkeling aandeel vrijwilligers	% actief als vrijwilliger
2013	49,1%
2014	48,0%
2015	48,7%
2016	49,7%
2017	48,5%
2018	47,6%
2019	46,7%
2020	43,8%
2021	38,9%
2022	41,2%
2023	48,7%

Tabel 1. Bron: CBS 2023 (https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2023/39/meer-vrijwilligers-in-2022-maar-nog-niet-terug-op-niveau-van-voor-corona)

Arnhem

Drie op de tien inwoners (31% in 2023) in Arnhem zijn actief als vrijwilliger. Dat is lager dan de landelijke cijfers van het CBS[2]. Waar het percentage in Arnhem in 2021 (28,4%) lager was dan voorafgaande jaren, als gevolg van de coronacrisis, is er weer een stijgende lijn te zien in het aandeel vrijwilligers in Arnhem. Eenzelfde trend kan worden gezien in de rest van Nederland. Door de beperkingen in het (sociale/culturele) leven en het grotendeels stilvallen van georganiseerde sport en bewegen waren er minder mogelijkheden voor vrijwilligerswerk.

Ontwikkeling aandeel vrijwilligers	% actief als vrijwilliger
2009	32,7%
2011	33,1%
2013	33,4%
2015	31,4%
2017	32,1%
2019	32,8%
2021	28,4%
2023	31,0 %

Tabel 2. Bron: Arnhemse Leefbare Wijken Monitor 2023 (https://arnhem.incijfers.nl/content/alw-monitor)

Aandeel vrijwilligers op wijkniveau

Het Centrum heeft het laagste aandeel vrijwilligers (23%), maar dit ligt niet significant lager ten opzichte van de rest van Arnhem. In de wijk Klingelbeek ligt het aandeel met 44 procent het hoogst. Ook in de wijken Alteveer en Cranevelt (41%), Burgemeesterwijk/ Hoogkamp (42%), Schaarsbergen e.o. (41%), Heijenoord / Lombok (34%) en Elden (35%) ligt het aandeel vrijwilligers hoger dan het gemiddelde in Arnhem. In Arnhem als geheel en in de wijken Velperweg e.o., Elderveld en de Laar is er een significante afname in het aandeel vrijwilligerswerk te zien.

Waar vrijwilligers actief zijn

Net als in 2015, 2017 en 2019 doen Arnhemmers in 2021 meestal vrijwilligerswerk in de eigen buurt (44%) of elders in de wijk (17%). Ruim 45% was elders in Arnhem actief. Eén op de vijf vrijwilligers doet het vrijwilligerswerk buiten de gemeentegrenzen. Ten opzichte van 2019 zijn in deze verhoudingen geen verschillen te zien.

In het volgende hoofdstuk gaan we in op rol van de gemeente.

2 *CBS en de Arnhemse leefbare wijken monitor voeren hun eigen meting uit. Dit kan tot andere uitkomsten leiden. De cijfers van CBS en de Arnhemse leefbare wijken monitor zijn daarom niet goed vergelijkbaar. Wel is de trend zichtbaar.*

2. Rol gemeente

Wij vinden dat vrijwilligerswerk onmisbaar is en blijft. Wij vinden dat de gemeente daar een actieve rol in moet nemen. Door beleid vast te stellen op het gebied van vrijwilligerswerk en door actief partijen te financieren die vrijwilligerswerk stimuleren en vrijwilligersorganisaties ondersteunen. Dit doen we onder meer door het verstrekken van subsidies. Daarbij gaan we in het kader van die subsidies afspraken maken waar we met elkaar de accenten leggen en wat we willen bereiken in de stad of wijk. We gaan samen op zoek naar manieren om dat zo effectief mogelijk met elkaar vorm te geven en uit te voeren. Dat willen we doen op een duurzame en structurele wijze waardoor als het ware een 'basisvoorziening' voor het stimuleren van vrijwilligerswerk en vrijwilligersorganisaties ontstaat.

Voortzetten wat goed werkt

In Arnhem bestaat de Arnhemse Stadsprijs voor Vrijwilligerswerk, waarbij individuele en groepen vrijwilligers erkend worden voor hun werk in de stad. Dit willen we in de toekomst graag voortzetten. Dat geldt ook voor de vrijwilligersverzekering. Het staat organisaties en instellingen vrij om vrijwilligers een onkostenvergoeding te verschaffen. Daarnaast kunnen we met informatie en advies helpen wanneer daar vragen over zijn.

Door de juiste ondersteuning te (laten) bieden en waardering te laten zien en voelen als gemeente Arnhem hopen we dat onze inwoners zich met plezier blijven inzetten voor alle mooie verenigingen en organisaties in onze stad.

In het volgende hoofdstuk gaan we in op waar we de komende jaren op in gaan zetten.

3. Waar zetten we op in?

“Het is de kunst om in te spelen op de kwaliteiten, capaciteiten en mogelijkheden van onze vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties.”

Vrijwilligers bieden oplossingen die de overheid niet kan bieden. Zij dragen bij aan sociale cohesie en verbinding in de samenleving. Inwoners dragen via vrijwilligerswerk bij aan kansengelijkheid en welzijn.

Daarbij maken we onderscheid in (1) het stimuleren, waarderen en faciliteren van individuele vrijwilligers en (2) het ondersteunen van bestaande en nieuwe vrijwilligersorganisaties met alle vormen van dienstverlening vanuit ondersteunende partijen.

Vrijwilligerswerk is maatwerk

Waar we op willen inzetten is dat iedere vrijwilliger zijn eigen kwaliteiten heeft en niet iedereen geschikt is voor elke activiteit. De vrijwilliger bestaat niet. Daarnaast verschilt de mate van inzetbaarheid. Er zijn vrijwilligers die dagelijks ‘over de vloer’ komen en vrijwilligers die de voorkeur geven aan ‘losse of tijdelijke klussen’. Beide vormen, en alles wat daartussen ligt, zijn van onschatbare waarde.

We hebben extra aandacht voor kortdurend en/of incidenteel en structureel vrijwilligerswerk. Kortdurend vrijwilligerswerk kan variëren van eenmalige evenementen tot tijdelijke projecten, terwijl structureel vrijwilligerswerk meer langdurige en consistente inzet vereist. Door dit onderscheid kunnen we specifieke ondersteuning en begeleiding bieden die aansluit bij de aard van de inzet, waardoor vrijwilligers zich beter ondersteund en gewaardeerd voelen.

Kortom, goed inzicht in wat iemand of een organisatie zoekt, leuk en interessant vindt en goed kan en daar vervolgens op inspelen (maatwerk) is van groot belang. Het is de kunst om in te spelen op de kwaliteiten, capaciteiten en mogelijkheden van onze vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties.

Hierbij zetten we in op:

1. Ondersteuning van vrijwillige Inzet

Continuering en evaluatie van bestaande ondersteuning

Om de vrijwillige inzet te blijven versterken en verbreden zetten we onze ondersteuning voort. Zo bestaat in Arnhem de Stadsprijs, waarbij we onze waardering uitdragen. Dat geldt ook voor de vrijwilligersverzekering.

Het huidige aanbod lijkt dekkend, maar kan altijd beter. We willen dit ondersteuningsaanbod ook meerjarig gaan vastleggen (financieel). Hierbij gaan we ons bestaande aanbod tegen het licht te houden om steeds te bepalen of dit nog steeds aansluit bij de actuele vraagstukken en behoeften van Arnhemmers en Arnhemse organisaties. Waar kan het (nog) effectiever, vernieuwender of slimmer binnen Arnhem? Door regelmatig te beoordelen en bij te stellen indien nodig zorgen we ervoor dat onze ondersteuning relevant en effectief blijft. We doen dit samen, in partnerschap en gesprek met onze (maatschappelijke) partners. Daarbij beschouwen we partners in de meeste brede zin: bewoners, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties sportclubs en cultuur- en welzijnsinstellingen.

2. Verbindingen tussen (bestaande) initiatieven

Stimuleren van samenwerking en synergie

Een belangrijk onderdeel van het nieuwe vrijwilligersbeleid is het leggen van meer verbindingen tussen bestaande initiatieven. Door het stimuleren van samenwerking tussen verschillende vrijwilligersorganisaties en initiatieven, kunnen we synergiën creëren en middelen effectiever inzetten. Bijvoorbeeld via centrale platforms of netwerken waar kennis en ervaringen gedeeld worden. We bevorderen een meer gecoördineerde en impactvolle aanpak van vrijwilligerswerk net als via de vrijwilligerscentrale.

We zien dat we vanuit Arnhem een groot palet aan ondersteuning bieden aan en voor vrijwilligersorganisaties. We houden dit graag in stand. De crux zit het hem vaak in dat vrijwilligersorganisaties dit juiste ondersteuningsaanbod gevonden krijgen. Als gemeente zien we hier een kans voor een coördinerende en verbindende rol.

Een ‘vrijwilligersvereniger’ zal als spil opereren tussen de verschillende organisaties, de contacten over- en weer leggen, weten welke vraagstukken er spelen en, vooral, verbinding realiseren. Binnen onze bestaande ondersteuningsstructuur zien we mogelijkheden om deze (een rolfunctie als) vrijwilligersvereniger een plek te bieden. De intentie is om in de praktijk te onderzoeken hoe een dergelijke functiepersoon de meeste meerwaarde heeft en of deze ‘los’ gefaciliteerd moet worden of dat de rol/functie als natuurlijk overgenomen kan worden door de bestaande organisaties in het Arnhemse.

3. Focus op de/het besturen van vrijwilligersorganisaties

Ondersteuning en ontzorging van besturen

Het nieuwe beleid richt zich in het bijzonder op het ondersteunen, adviseren en ontzorgen van besturen van vrijwilligersorganisaties. Het doel is om besturen aantrekkelijk te maken, zodat bestuursleden gemotiveerd blijven en effectief kunnen opereren. Zodat zij met plezier hun vrijwillige bestuurswerk doen. Dit doen we door middel van ‘traditionele’ ondersteuning zoals deskundigheidsbevordering of wellicht via andere (innovatieve) oplossingen: via gedeelde faciliteiten en gezamenlijk werkgeverschap een ‘basisondersteuning’ creëren en duurzaam faciliteren. Hierdoor worden bestuursleden beter uitgerust om hun taken uit te voeren en kunnen ze zich focussen op strategische en creatieve aspecten van hun rol. Het plezier blijft en ze zullen (hopelijk) langer hun werkzaamheden blijven doen. Ook hier geldt dat er maatwerk zal moeten worden geboden.

4. Individuele vrijwilligers en hun potentieel

Aansluiten bij wensen en behoeften van vrijwilligers (vinden, binden en boeien)

Voor individuele vrijwilligers streven we naar een nog betere aansluiting bij hun wensen en behoeften. Dat geldt van jong tot oud. Vrijwilligerswerk is iets waar je je leven lang mee te maken hebt. Soms intensief, dan weer even niet. We willen de dingen waar ze goed in zijn (vaardigheden, interesses) optimaal benutten en hen activiteiten bieden die hen motiveren en inspireren.

Het vinden, binden, boeien en waarderen van vrijwilligers blijft hier een belangrijk thema. Effectieve (en innovatieve) wervingsstrategieën en methoden zijn essentieel om nieuwe vrijwilligers aan te trekken, terwijl behoudsstrategieën ervoor zorgen dat vrijwilligers betrokken en gemotiveerd blijven. Dit omvat het bieden van waardering, ontwikkelingsmogelijkheden en een positieve ervaring binnen hun vrijwilligerswerk.

Door het potentieel van specifieke groepen, zoals vitale ouderen en jongeren beter en slimmer te benutten en aan te sluiten, kunnen we nieuwe (potentiële) bronnen van vrijwillige inzet aanboren en versterken.

Uiteraard geldt dat niet alleen voor jongeren en ouderen. Het vrijwilligerswerkbeleid richt zich op alle leeftijden en achtergronden en is daardoor niet alleen toekomstbestendig maar in feite ook levensloopbestendig. De wensen en behoeften, vaardigheden zijn leidend, niet de leeftijd of achtergrond.

Jongeren

We onderkennen de maatschappelijke meerwaarde van vrijwilligerswerk extra voor en door jongeren. Jong geleerd is oud gedaan. Dit hebben we in ons huidige aanbod geborgd en we stimuleren jongeren om vrijwilligerswerk te doen. Tijdens het vrijwilligerswerk ontwikkelen jongeren hun talenten en ontmoeten ze anderen, terwijl ze zich inzetten voor de samenleving. De vrijwillige inzet van jonge inwoners maakt de Arnhemse samenleving sterker.

Een extra kans biedt Maatschappelijke Diensttijd (MDT). Hierbij kunnen jongeren op vrijwillige wijze praktijkervaring opdoen bij een non-profit organisatie of bedrijf. MDT biedt hierdoor kansen voor maatschappelijke organisaties, gemeenten, het onderwijs én jongeren. Jongeren binnen een organisatie of bedrijf leveren veel voordelen op. Aangezien ze hier vrijwillig voor kiezen, zullen zij zich optimaal inzetten. Het biedt jongeren de kans om hun talenten en passies te ontdekken en je bindt een nieuwe generatie aan je organisatie of bedrijf.

Op dit moment is het onduidelijk hoe de toekomst van MDT eruitziet maar we zullen ons blijven inzetten dat jongeren zich via vrijwilligerswerk kunnen blijven ontwikkelen in Arnhem.

4. Tot slot

In een onrustig landschap staat ook Arnhem voor belangrijke en uitdagende opgaven. We werken aan een toekomstbestendig Arnhem. Het bouwen aan een duurzaam, groen, kansrijk en verbonden Arnhem kan de gemeente echter onmogelijk alleen. Het vraagt acties en inspanningen waarbij de verbinding met bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, sportclubs en cultuur- en welzijnsinstellingen wordt gezocht en gevonden.

Verbinding met andere ontwikkelingen

Om de opgaven die op ons afkomen het hoofd te kunnen bieden willen we toe naar een toekomstbestendig welzijnsbeleid. Beleid dat zorgt voorspelbaarheid en invulling geeft voor hoe we (meerjarig) met onze partners willen gaan samenwerken op dit terrein.

Op dit moment is welzijn binnen de gemeente Arnhem georganiseerd via drie pijlers (opvoeden en opgroeien, maatschappelijke verbinding en samen zelfredzaam). Het werken voor en met vrijwilligers is verweven met de drie pijlers van welzijn. Welke uitgangspunten we hierin ook gaan vastleggen, daar blijft altijd een plek voor ondersteuning van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. Het uitgangspunt: “vrijwilligers zijn het cement van onze samenleving” is evident bij de transformatie naar meer voorliggende voorzieningen. Hiermee is het vrijwilligersbeleid niet direct afhankelijk van de kaderstelling van de raad.

Versterken sociale basis

Vrijwilligerswerk speelt een belangrijke rol in de beoogde transformatie van welzijn en het versterken van de sociale basis. Vrijwilligerswerk bevordert sociale verbindingen en samenwerking tussen mensen, wat bijdraagt aan een hechtere gemeenschap. Ze helpen kwetsbare groepen zoals ouderen, zieken en mensen met een beperking, wat hun kwaliteit van leven verbetert. Vrijwilligers vullen hiaten op waar professionele zorg en ondersteuning ‘tekortschieten’, waardoor een bredere en inclusievere zorgstructuur ontstaat.

Daarnaast biedt vrijwilligerswerk mogelijkheden voor persoonlijke groei en de ontwikkeling van nieuwe vaardigheden, wat ook de werkgelegenheidsperspectieven kan verbeteren. Het moedigt mensen aan om actief deel te nemen aan hun gemeenschap, wat leidt tot een gevoel van voldoening en betrokkenheid. En, hoewel meestal onbetaald, draagt vrijwilligerswerk economisch bij door kosten te besparen op professionele diensten en door gemeenschapsinitiatieven mogelijk te maken.

Vrijwilligerswerk zien we niet alleen als middel om doelen te bereiken, maar heeft ook een intrinsieke waarde op zich. Het moet ook gewoon leuk zijn om vrijwilligerswerk te doen. Je doet iets waardevols, neemt verantwoordelijkheid voor anderen of de samenleving, helpt anderen en ontwikkelt competenties.

Kortom, vrijwilligerswerk is essentieel voor een veerkrachtige en ondersteunende sociale basis, waar wederzijdse hulp en samenwerking centraal staan. In de transformatienota Welzijn zullen we, als vanzelfsprekend, de verbinding leggen/maken tussen de rol van vrijwilligers, de sociale basis en het toekomstbestendig welzijnsbeleid.

Toekomstbestendig vrijwilligersbeleid

Met dit vrijwilligersbeleid leggen we een solide basis voor een sterker en veerkrachtiger vrijwilligersnetwerk in Arnhem. Een solide (beleids-)basis die voor meerdere jaren voor duidelijkheid en voorspelbaarheid zorgt voor (meerjaren) duidelijkheid en voorspelbaarheid voor de vrijwilligers en de vrijwilligersorganisaties. En ook binnen de gemeentelijke organisatie zorgt een kader voor vrijwilligersbeleid voor richting en helderheid voor andere beleidsterreinen. Vrijwilligers zijn namelijk op vrijwel elk (beleids-)terrein van de gemeente actief.

Van beleid naar uitvoering

Door actief ondersteuning te bieden, verbindingen te leggen en in te spelen op de wensen en behoeften van vrijwilligers en bestuursleden, streven we naar een toekomst waarin vrijwilligerswerk blijft floreren en een waardevolle bijdrage levert aan onze gemeenschap. Het vrijwilligersbeleid van de gemeente Arnhem verdient een vliegende start. De concrete acties die daarvoor nodig zijn krijgen hun plek in een uitvoeringsplan dat we voor elke periode van 4 jaar willen vaststellen. Het eerste Uitvoeringsplan Vrijwilligersbeleid volgt na vaststelling van het Vrijwilligersbeleid.

